Oslo kommune
Bymiljøetaten

Se mottakerliste

Dato: 05.02.2014

Deres ref.: 201001860-056 | Vår ref.: 12/11287-27 | Saksbeh.: Mats A. Larsen, Org. enhet: Seksjon for idrett og grønnstruktur | Arkivkode: 565

HØRING VEDRØRENDE PLAN FOR SKATE-TILBUD OG ANLEGG

Bymiljøetaten har, på oppdrag fra Byrådsavdeling for miljø og samferdsel, laget utkast til plan for skatetilbud og – anlegg i Oslo. Planen er utarbeidet i dialog med skatemiljø og bydelene i Oslo. For å sikre innhold og forslag til nye anlegg og områder for skateboard er vi bedt om å sende planene på høring for uttalelser fra aktuelle interessenter.

Materialet som sendes på høring omfatter et utkast til plan for skatetilbud og –anlegg i Oslo med vedlegg.

Eventuelle innspill anmodes sendt til postmottak@bym.oslo.kommune.no med saksreferanse (12/11287-27) innen 6 uker fra brevets dato.

Med vennlig hilsen

Gunhild Bøgseth
Seksjonssjef
Godkjent elektronisk

Mats A. Larsen
Avdelingsarkitekt II

Kopi til: Byrådsavdeling for miljø og samferdsel

Vedlegg: 2

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Plan- og bygningsetaten		Boks 364 Sentrum	0102 OSLO
Bydel Alna		Pb 116, Furuset	1051 OSLO
Kulturetaten		Postboks 1453 Vika	0116 OSLO
Bydel Søndre Nordstrand		Postboks 180 Holmlia	1203 OSLO
Eiendoms- og byfornyelsesetaten		Postboks 491 Sentrum	0105 OSLO
Bydel St. Hanshaugen		Pb 6999 St. Olavs plass	0130 OSLO
Utdanningsetaten		Postboks 6127 Etterstad	0602 OSLO
Bydel Gamle Oslo		Postboks 9406 Grønland	0135 OSLO
Bydel Bjerke		Postboks 13 Økern	0508 OSLO
Bydel Stovner		Karl Fossums vei 30	0985 OSLO
Bydel Frogner		Postboks 2400 Solli	0201 OSLO
Bydel Ullern		Postboks 43, Skøyen	0212 OSLO
Bydel Vestre Aker		Sørkedalsveien 150 b	0754 OSLO
Oslo Havn KF		Pb 230 Sentrum	0103 OSLO
Bydel Østensjø		Postboks 157 Manglerud	0680 OSLO
Bydel Nordre Aker		Postboks 4433 Nydalen	0403 OSLO
Undervisningsbygg Oslo KF		Postboks 6473 Etterstad	0605 OSLO
Bydel Grünerløkka		Postboks 2128 Grünerløkka	0505 OSLO
Bydel Grorud		Ammerudveien 22	0958 OSLO
Bydel Sagene		Thorvald Meyers gate 7	0555 OSLO
Bydel Nordstrand		Postboks 98 Nordstrand	1112 OSLO
Bærum kommune			1304 SANDVIKA
Helseetaten		Postboks 30 Sentrum	0101 OSLO
Arena Bekkestua	Stig Fallingen		
Grünerløkka Skateboardklubb	Magnus Drogset		
Norges Downhill Skateboard Forbund [NDSF]	Cedric Cornell		
Norsk Organisasjon for Rullebrett [NORB]	Per Olav Hetland		
Skatelogic	Fritjof C. Krogvold		
Nøstedhallen	Trond Bardalen		
Oslo Skateboardforening [OSF]	Petter Hatlem		
Pinto Armada	Fredrik Stensrud		
RulleJordal	Joakim Henrik Wang		

Sentralt Ungdomsråd [SUR]			
Oslo Idrettskrets		Ekebergveien 101	1178 OSLO
Gamlebyen Sport og Fritid	Aalto Braveboy	St. Halvards gate 1 C	0192 OSLO

Utkast til plan for skateboard-tilbud og anlegg i Oslo

Saksfremstilling:

Skating er en idrett i vekst. I en rekke byer det er naturlig å sammenligne med er det etablert flere og bedre skateboardanlegg enn i Oslo. Det antas at det er ca. 10 000 skatere i Oslo i dag. Skaterne møtes ofte på tvers av kjønn, alder, bakgrunn, kultur og sosial status. Miljøet er preget av toleranse og samhold hvor de møtes for å skate sammen. Skating er en urban aktivitet som har tette bånd til kultur, mote, musikk og trender.

Om planen

Plan for skateboard-tilbud og -anlegg i Oslo er utarbeidet på bakgrunn av dialog med bydeler, skateklubber og skatemiljøer i Oslo. I forbindelse med arbeidet for ny skatehall på Voldsløkka er det utarbeidet en behovsplan som også har vært viktig som grunnlag for arbeidet.

Intensjonen med planen er å:

- sette lys på dagens situasjon for skatere i Oslo
- legge grunnlaget for et videre arbeid for å finne aktuelle og realistiske lokaliseringer av skateanlegg
- sikre et helårstilbud for både topp og bredde
- sikre kreative, gode anlegg som er laget for brukerne og bidrar til å sette Oslo på kartet på en ny måte

Som vedlegg til planen er det vist hvordan skateanlegg kan utvikles for ulike brukergrupper og på ulike steder i byen. Det er eksemplifisert ulike typer skateanlegg og vist hvordan ulike anleggstyper kan utformes på gitte områder (vedlegg 1). Eksemplene er ikke definert som prioriterte prosjekter men ment til å synliggjøre hvordan anlegg kan utformes. Valgte områder er Vollebekk, Marselisgate ved Kuba, Filipstad og Korketrekkeren. Det er i forbindelse med planarbeidet åpnet for at interesserte kan melde inn behov og hvilke anlegg de ønsker seg på Bymiljøetatens sosiale nyhetsrom. Forslag som er kommet inn fremkommer i tabell 3.

I byrådssak 235/13 - *Plan for idrett og friluftsliv i Oslo 2013-2016* - er skatehall på Voldsløkka et av de høyest prioritert anlegg i handlingsprogrammet. I tillegg fremgår det av handlingsprogrammet flere anlegg som er ønsket prioritert i planperioden. Dette fremgår i tabell 3.

Historikk og status

På 50-tallet begynte noen å sette rulleskøytehjul på planker i California. Brettene ble satt i produksjon, og aktiviteten gikk også under navn som sidewalk surfing eller skurfing. De første konkurransene ble arrangert på 1960- tallet, og besto av gymnastiske turnøvelser med blant annet piruetter og håndstående. På 70-tallet i USA startet to gutter en gruppe kalt Z-boys. Sammen oppdaget de nye steder hvor man kunne skate. Etter hvert som bakkekjøring og street-skating var utprøvd fikk de øynene oppe for badebassengene i det velstående nabolaget. De egnet seg til å rulle i, og i Hollywood var det mange bassenger å ta av. Asfalt – surferne fant derfor veien fra gatene og ned i "pools", fortrinnsvis i folketomme hager.

På samme tid i Norge ble det vedtatt totalforbud for skating. Forbudet varte fra 1978 til 1989, og det var ikke lov til å selge, kjøpe, eller stå på skateboard. Norge var det eneste landet i verden som hadde et slikt forbud. Trolig førte forbudet til at utviklingen av skateboard som aktivitet ble satt kraftig tilbake, selv om flere trosset forbudet.

Norge har i dag en interesseorganisasjon, Norsk Organisasjon for Rullebrett (NORB), som jobber for å tilrettelegge for rullebrett over hele landet. NORB arrangerer årlig NM i skateboard. Organisasjonen som også bidrar til byggeveiledning for baner i betong og trevirke, sorterer under Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner.

Skating er i all hovedsak en egenorganisert aktivitet. Det er derfor vanskelig å anslå eksakt hvor mange skatere som finnes på landsbasis og i Oslo. Norsk Organisasjon for Rullebrett anslår at det er ca 39.000 skatere i landet. Resultatet fra Barn og ungdomsundersøkelsen (MMI 2011) viser derimot at det sannsynligvis er rundt 63 000 barn og unge som skater rundt om i landet.

I Oslo er det i dag ca. 10 000 personer som driver med en eller annen form for skating. Det er en stadig økende oppmerksomhet rundt skatingens utvikling og popularitet, og byen har et økende behov for å kunne tilby gode områder og anlegg for skating.

Skateren – kjennetegn og organisering

Skaterne er en sammensatt gruppe som møtes på tvers av alder, kjønn, sosial status og bosted. Skaterne ser gjerne på seg selv som individualister som søker sammen for å drive felles aktivitet. De beskriver en kultur og et miljø med vennskap, toleranse og likeverd. Innen miljøet forgreiner det seg egne kulturer og spesialdisipliner. Det kan tyde på at mange skatere finner seg bedre til rette i dette miljøet enn innen for et organisert og mer tradisjonelt idretts- eller organisasjonsmiljø. Det er en overvekt av gutter som skater, men erfaringer fra Malmø viser at en bevisst satsing fører til flere aktive jenter.

Utviklingen av skateboard kan sammenlignes med utviklingen av snowboard for en del år siden. Sammen med aktivitetens vekst og publisitet vokser det frem nye disipliner og behov. Fra å være en egenorganisert aktivitet har skateboard blitt en aktivitet hvor vi kan vente oss flere konkurranseutøvere og nye grener. Det finnes i dag utøvere som reiser verden rundt og konkurrerer i ulike skateboard- og longboardkonkurranser.

NORB er ikke en del av Norges Idrettsforbund og har frem til i dag tatt avstand fra å involvere skating i OL. Det er likevel mye som tyder på at deler av det internasjonale og norske skateboardmiljøet jobber for at skating skal tas opp som en olympisk gren. Utviklingen er trolig en naturlig konsekvens av at det har etablert seg et elite-/ konkurransenivå som fremtvinger nye og andre konkurranseformer også innen skateboard. For å kunne delta med utøvere i et fremtidig OL forutsettes det at Norge søker om å få skateboard godkjent som idrettsgren / særforbund i Norges Idrettsforbund (NIF). Om skateboard blir en OL – gren vil det få konsekvenser for både organisering av aktiviteten og krav til anlegg i årene som kommer.

Anlegg og disipliner

Anlegg for skating kan grovt deles inne i tre hovedkategorier: streetskating, bueskating og longboard. Anleggstypene er beskrevet nedenfor og er også omtalt og visualisert i vedlegget, utarbeidet av Link Arkitektur.

Tabell 1. Beskrivelse av skating inndelt i hovedkategorier

Kategorier	Kjennetegn
1.Streetskating	
	- Horisontale flater i flere nivåer bundet sammen med hellende flater, krumme flater, trapper, store blokker og lave gelender - Generelt er streetanlegg et imitert gatelandskap - Elementene kan minne om ordinære handikapramper, lave sittebenker, gelender, trapper og lignende - Anleggene er relativt rettlinjet i formen og sammensatt av mange ulike enkeltelementer
2. Bueskating	
	1. Bowl

	- Horisontale flater som er forbundet med krumme og dobbeltkrumme flater - Identifiseres av runde og organiske former - Kan ligne et gigantisk badekar
	2. Microramp - Består av to enkeltkrumme flater på hver side av en horisontal bunnseksjon - Lav høyde
	3. Miniramp - Består av to enkeltkrumme flater på hver side av en horisontal bunnseksjon - Noe høyere enn microramp
	4. Vertramp - Består av to enkeltkrumme flater på hver side av en horisontal bunnseksjon - Relativt store ramper med en høyde fra bunn til topp på rundt 4,5 m - Vertramp har fått sitt navn på grunn av at den øvre delen er vertikal. - Muliggjør høye svev og luftige tricks som krever erfaring og mot
Flowanlegg	- Mellomting av bowl og street - Runde, organiske former, men har lavere og slakere krumme flater - Kan minne om et månelandskap - Elementer av flowanlegg kan med fordel kombineres med streetanlegg
Snakerun	- langtrukne smale anlegg med sideflater som i hovedsak består av buer - Kan minne om vannsklier i et badeanlegg, men med slakere helning. - Anleggstype som hører hjemme ute i terrenget og sjelden i skatehall
Megaramp	- Store hopp som gjerne ender i en stor quarter (halv rampe eller en fjerdedels sirkel) - Krever stor plass. Fullskala megaramp er ikke vanlig innendørs - Finnes nedskalerte versjoner, minimega, i noen haller. Landingen kan da være en foampit som er en grop fylt med skumgummi
3. Longboard	- Downhill, slalom, sliding og dancing beskrevet nedenfor

Det antas at ca. 70-80 % av skaterne i Norge primært kjører street og at de resterende 20-30 % i hovedsak foretrekker buer. Det er liten tradisjon for å bygge anlegg for bueskating i Norge. Noen skater både buer og street, men mange holder seg i stor grad til en av grenene. Det er ofte de samme som bruker bowl og miniramp, men om de får valget vil de trolig foretrekke en bowl. En miniramp kan etableres som et mer økonomisk og mindre plasskrevende alternativ til en bowl, men byr ikke på samme utfordringer og varierte kjøremønster. En microramp er litt mindre enn en miniramp. Disse rampene er egnet for de aller minste, og brukes til å øve inn nye tricks i eller for oppvarming i starten av en økt.

For å nå aktive på ulike nivå bør Oslo ta sikte på å etablere helårsanlegg for street, bueskating og longboard og tilby et variert utvalg av anleggstyper.

Longboard

Downhill (DH) er longboardings svar på utfor. Mange kjører i dag longboard for å komme seg fra et sted til et annet, i tillegg til at de kjører bakker og trener svinger. For de mest aktive handler det om å kjøre fort, gjerne hastigheter mellom 70 og 100 km/ time, og konkurransene består som oftest av 4- manns heat. *Slalom* på longboard foregår oftest på bakker med svak helling og god asfalt. *Sliding* er en teknisk variant av loangboarding hvor man fokuserer på å gjøre triks ved hjelp av at hjulene mister grepet. Man bruker gjerne slidehansker for kunne flytte kroppsvekten bort fra brettet eller til å støtte seg på. *Dansing* er en egen sjanger innen longboarding og fokuset er på tekniske triks hvor man gjerne hopper, spretter, snutter og går på brettet. Forholdsvis lange og fleksende brett brukes som regel til å danse.

Byrom for skating – et byutviklingsperspektiv

Flere steder tar man i dag i bruk skateanlegg som en ny og leken inngang til nye utviklingsområder. Gater kombineres med aktiviteter. Det finnes gode eksempler på slike anlegg i byer som København, Barcelona, Esperantoplassen i Göteborg, Rabalderparken i Roskilde og Stapelbädssparken i Malmø. Det er ikke er et mål å ha skateanlegg i alle områder i byen, men små grep vil i bybilde kunne gi store effekter på tilbudet til skaterne og andre

aktive. Det blir viktig å finne en balanse mellom innendørsanlegg, noen større utendørsanlegg og skatespotter som ubevisst eller bevisst blir plassert i bybildet.

Skating som fenomen og kultur kan bidra til å skape kreative og levende byrom.
Det er også ønskelig at man i et byutviklingsperspektiv benytter anledningen til å tenke tilrettelegging for aktivitet og flere brukergrupper, spesielt knyttet til plassering av aktvitetsområder, materialvalg etc.

Krav til anleggene
For å sikre gode investeringer når det bygges nye skateanlegg er det ønskelig å ha fokus på medvirkning og gode valg både i planleggings- og byggefasen. Anleggene skal være tidsriktige og fremtidsrettet og det skal sikres at fagpersoner med kompetanse og erfaringer fra denne type anlegg er med i investeringsprosessen og spesielt i byggefasen. Det er også nødvendig å ha fokus på at flere av anleggene som bygges bør være fleksible, kunne videreutvikles eller bygges om.

Anleggssituasjonene i Oslo

Oslo mangler en fullskala skatepark og byen har et langt dårligere skatetilbud enn andre land og byer som det er naturlig å sammenligne seg med. Det finnes få skateanlegg som kan defineres som tilfredsstillende og som bidrar til å dekke behovet til byens skatere. Til sammenlikning finnes det flere store anlegg både utendørs og innendørs i Stockholm, København og i mindre byer i Skandinavia. Også i Norge er det bygget eller det planlegges bygging av større skateanlegg i perioden 2010 – 2015. Gode eksempler på dette er Moss, Stavanger, Larvik, Drammen og Tønsberg.

Bydel Stovner har i dag en mindre innendørs skatehall, Haugenhallen. Bydelen jobber nå for å få bygd en ny og større skatehall på et nytt område og leverer høsten 2013 en konseptvalgutredning (KVU) hvor ny hall utredes. Foruten Haugenhallen er det nærmeste innendørstilbudet for ungdom i Oslo Arena Bekkestua i Bærum kommune. Denne har ca. 100.000 årlig besøkende. Fordelt på 312 åpne dager i året gir dette et besøkstall på ca. 320 per dag. Manglende og lite tilfredsstillende tilbud til skatere i Oslo er en av grunnene til det høye besøkstallet. Ungdomstjenesten i Bærum opplever så stor pågang at tilbudet må begrenses. Nøstedhallen i Drammen selger årlig ca. 9.000 billetter i skatehallen. Fordelt på 126 åpne dager gir dette et besøkstall per dag på ca. 70, hvorav 5-10 typisk er fra Oslo. Haugenhallen har rundt 40.000 besøkende hvert år.

Utendørsanlegget på Jordal ble sommeren 2013 oppgradert med ombygging og nytt dekke. Oppgraderingen kom som et resultat av bevilgning til Jordal skatepark i 2013. Anlegget sto ferdig til norgesmesterskapet NORB – NM på Jordal i august og arrangementet ble en suksess. NORB-NM er arrangert åtte ganger i Oslo. De fleste ganger i delvis provisoriske anlegg eller i anlegg som i dag er nedlagt.

Det finnes også en del gode, mindre skatespots - anlegg og ramper - rundt i Oslo, blant annet på Torshov, Marienlyst, Vika og i Gamlebyen. De fleste anleggene er «spots 5», dvs. mindre arealer med innslag av trappeanlegg, hageanlegg, gatemøbler o.l. Fyrstikkalleen skole og Rådhuset er eksempler på denne type spots. Rådhuset og rådhustrappa blir av mange sett på som et av landets mest legendariske streetspots og er en yndet møteplass for små og store skatere. Området ligger på solsiden, består av trapper med alt fra to til åtte trappetrinn, rekkverk, benker, marmor-underlag og "gress gaps. Skating her har vært omdiskutert.
5 Spots eller skatespott er små anleggsdeler, en benk, rekkverk eller annet element som benyttes til skating.

Driftsmodeller og kostnader

Driftsmodeller

Skateanlegg i Oslo blir i all hovedsak driftet av kommunen, enten av bydeler, Bymiljøetaten eller Undervisningsbygg Oslo KF ved anlegg knyttet til skoler. Fremtidige driftsmodeller vil avhenge av anleggets beliggenhet og størrelse. Generelt er det ønskelig å se på ulike driftsmodeller og hvordan valg av driftsmodeller kan sikre et godt vedlikehold av anleggene. På enkelte anlegg, som på Jordal, vil det være naturlig å inngå driftsavtaler med skateklubber.

I Bærum kommune har man lagt skatehallen inn under kommunens ungdomstjeneste. Daglig drift og vedlikehold blir ivaretatt av heltidsansatte som dermed ivaretar anleggene, samtidig som de har en definert rolle i miljø- og ungdomsarbeidet i kommunen. Eksempelet viser at det finnes en rekke måter å håndtere driften på. Valg av driftsmodeller må derfor vurderes opp mot gjeldende regelverk og definerte mål med investeringen.

Når nye anlegg bygges bør det i hvert tilfelle vurderes hva som vil være den mest effektive driftsformen. Det er spesielt ønskelig å se på hvordan driften av ny skatehall på Voldsløkka skal ivaretas. Valg av driftsform bør gå inn som en del av detaljprosjekteringen av hallen.

Kostnader
Kostnader knyttet til bygging av et skateanlegg vil avhenge av anleggsstørrelse og anleggstype, men også av hvilke materiale det velges å bygge i. Kostnaden for anlegg som støpes i betong vil følge pris / m^3 på betong. Eksempelvis vil en betongpark som visualisert i eksemplet på Filipstad ha en kostnad på ca. 25 mill kroner, forutsatt en størrelse på ca. 2500 m^2. Generelt skal etablering av nye anlegg følge investeringsregimet i Oslo og kostnader for hvert enkelt anlegg vil fremkomme som et resultat av denne prosessen. Selv små anleggselementer kan gi stor aktivitet, og prioritering av anlegg bør hele tiden gjøres i dialog med skatemiljøet.

Innenfor skatemiljøet har man hva man kaller DIY culture - Do it yourself – kulturen innebærer at skaterne selv går inn for å bygge anleggene. Det bør vurderes om det er mulig å få til et slikt samarbeid med skatemiljøet i årene fremover.

Spillemidler
Som ved etablering av andre anlegg til idrett og fysisk aktivitet er det mulig å søke om tilskudd fra spillemiddelordningen, enten i form av tilskudd til nærmiljøanlegg eller ordinære idrettsanlegg. De ulike tilskuddene stiller ulike krav til innhold, bruk og drift av anleggene. Ved etablering av nye anlegg eller rehabilitering av eksisterende anlegg, gjøres en vurdering av mulig spillemiddelandel i finansieringsplanen.

Holdninger og grensesnitt mot andre grupper

Holdninger og sikkerhet
Skateboard og longboard vil, som for mange andre idretter, bety risiko for fall og skader. I tillegg til faremomenter i aktivitet på anleggene, er skaterne generelt utsatt i trafikksituasjoner, ved dårlig vedlikeholdte veier, ramper etc. Tilbakemeldinger fra miljøet viser likevel at det er få skader generelt, og få alvorlige skader blant de aktive. Skatere må lære seg å falle for å utvikle ferdighetene sine, og er avhengig av å finne balanse mellom beskyttelse og berøvelse av bevegelse.

Innad i skatemiljøet jobbes det aktivt for at skaterne skal ha en bevisst holdning til bruk av hjelm og nødvendig sikkerhetsutstyr. En regulering eller et påbud er i dag ikke aktuelt, men enkelte innendørsanlegg har valgt å stille krav til at utøverne skal benytte hjelm. Det er ønskelig at barn, unge og foreldre får gode holdninger. Det bør til enhver tid gjøres vurdering av hvorvidt alle / grupper skal pålegges bruk av hjelm for å kunne benyttes seg av anleggene. Det er viktig å støtte opp om holdningsskapende arbeid for økt sikkerhet i skateboardanleggene.

Det er ingen registrerte anlegg for longboard i Oslo. Dette medfører at longboardkjørere utsetter seg for stor risiko da de velger å kjøre langs veier og spesielt benytter seg av lange og

svingete nedoverbakker. Holmenkollveien og Grefsenkollveien er eksempler på dette. I et trafikksikkerhets-perspektiv kan beste løsning være å etablere en egen trase til longboard og annen tilsvarende aktivitet.

Naboer / støy
En av de største utfordringene ved etablering av større skateanlegg i byen, er å finne en balanse mellom aktivitet og menneskers behov for et rolig og lite støybelastet nær- og bomiljø. Toleranse for støy vil ofte henge sammen med egen kunnskap om hva som planlegges og mulighet til å påvirke. I arbeidet for å finne egnede områder for skateanlegg er det viktig å ha fokus på følgende:

- Etablere forståelse for og åpenhet rundt miljøet skaterne representerer
- Tidlig involvering og medvirkning
- Møteplasser hvor menneskene snakker sammen og får kunnskap om hverandre
- Søke å finne arealer / områder som ikke er så utsatt i forhold til boliger
- Bruke lokale initiativ som inngang til nye prosjekter
- Prioritere arealer som ligger til næringsbygg og industri fremfor arealer i boligområder
- Se på muligheter for å benytte «restarealer» i parker el.
- Se på mulig samlokalisering med andre aktivitetsanlegg (basket, rulleskøyter, sykkel etc.)
- Søke å finne områder innenfor allerede etablere idrettsparker / anlegg
- Søke å finne egnede områder som gir god mulighet for å benytte kollektiv transport til og fra

Grensesnitt mot andre brukergrupper
Ved bygging av nye anlegg bør det vurderes grensesnitt mot grupper som vil kunne bruke samme anlegg og områder. Aktuelle grupper vil være; rulleskøyter, sykkel, BMX, tricksykkel og sparkesykkel.

Generelt ser man at spesielt rulleskøyter og sparkesykler brukes i anlegg som er bygget for skateboard. Erfaringer fra andre byer med hensyn til sambruk av anlegg varierer. Enkelte steder har de regulert bruken av anlegget. Andre steder er det åpent for alle brukere. Det bør være en bevisst holdning til hvilke brukergrupper det bygges for og til hvordan sambruk eventuelt skal håndteres dersom det oppstår konflikter mellom disiplinene. Sambruk må spesielt vurderes ut fra de aktives ferdighetsnivå, størrelse på anlegget og mulighet til å regulere bruken. Et anlegg med store flater og flere elementer kan lettere deles mellom flere disipliner, enn små og kompakte anlegg. Det vil også være større utfordringer knyttet til sambruk når det er alders- og nivå forskjeller blant de aktive (eks. småbarn som står på sparkesykkel i samme anlegg som erfarne skatere). Det er lettere å regulere bruken i et innendørs anlegg enn utendørsanlegg.

Det er viktig å ha bevissthet om ulike anleggstyper og plasseringer, ulike behov, nivå, disipliner og aktiviteter. Det skal søkes å finne gode modeller for sambruk, uten at det går utover funksjonalitet, kvaliteten på anleggene eller sikkerheten for utøverne.

For å kunne ivareta ulike retninger innen skatedisiplinene og sikre idrettens utvikling bør det i utvikling av nye anlegg tas hensyn til at de aktive er en sammensatt gruppe.

Lokalisering av nye anlegg

Anlegg under planlegging
Oslo bør ha et helhetlig tilbud til de som ønsker å skate i Oslo. I forbindelse med budsjett 2013 ble det bevilget til sammen 6,5 mill kroner til skateanlegg på Skøyen skole og Jordal skateanlegg. Jordal skateanlegg ble oppgradert og rehabilitert til NM i august 2013. Midlene til Skøyen skole vil delvis bli omdisponert til flere mindre prosjekter. Bymiljøetaten vil i løpet av 2013 få bygd flere mindre anlegg, trolig som satt opp i tabell 2.

Tabell 2. Oversikt over planlagte mindre anlegg i 2013/2014

Sted	Anleggstype / elementer	Status
Møllerparken	Nye streetelementer og utbedring av dekke	Underplanlegging / bygging 2014
Teisenparken	Nye streetelementer	Ferdigstilling innen 1.mars 2014
Torshovrampen	Mikrorampe, minirampe, skatelite, streetareal, etablere dekke.	Rehabilitering/bytting av eksisterende ramper. Ferdigstilling innen 01.02.2014. Torshovdalen street: må avklares med aktivitetshuset, igangsettes 2014.
Ruseløkka skole	DIY - betongpark	Byggemeldes våren 2014
Hemingbanen	Mikro / minirampe, streetelementer	Under planlegging / bygging 2014
Tryvann	Minirampe	Avventer foreløpig
Skøyen skole	Betonganlegg	Må byggemeldes og plassering avklares. Mulig kobles sammen med planlagt kunstgressbane i samme område
Frognerkilen	Flytte elementer, skatelitedekke, mini/spinerampe, etablere buer	Avklaringer pågår, planen er å flytte ramper fra Vika før jul 2013. PIF 2013 -2016[1]

[1] Plan for idrett og friluftsliv i Oslo 2013 – 2016, handlingsprogrammet

Tabell 3. Oversikt over planlagte større anlegg i 2014/2015

Anleggssted	**Anleggstype/ elementer**	**Status**
Voldsløkka skatehall	Større innendørs skatehall.	PIF 2013 – 2016

Skatehallen på Voldsløkka vil gi skaterne et godt helårstilbud som Oslo ikke har i dag. I tillegg til å gi mulighet for skating i vinterhalvåret vil hallen også gi mulighet for skating når det regner i sommerhalvåret. Hallen vil inneholde både en street og en bowl, som vil gi et variert tilbud for skaterne. Det planlegges i tillegg en utedel i tilknytning til hallen. Skaterne vil være den primære brukergruppen, men anlegget vil også kunne brukes av inlines, BMX-sykler og sparkesykler. Eventuell sambruk med disse brukergruppene må reguleres for å ivareta sikkerheten og unngå konflikter.

Fremtidens anlegg

I møter og dialog med bydeler og skatemiljøet er det kommet frem en rekke behov og ønsker om nye anlegg i Oslo. Skaterne påpeker at det viktigste er å få etablert et godt helårstilbud med en stor innendørs skatehall og minimum et stort utendørs anlegg. Anleggene skal være lett tilgjengelige og fordelt rundt omkring i byen. De er også opptatt av at byen utvikles på en slik måte at det er mulig å finne gode skatespots i bybildet, uten at det nødvendigvis er et anlegg bygget for skating.

I en by med stort press på arealene blir det avgjørende å tenke alternative tilrettelegginger for aktivitet. For skaterne kan dette være at man velger å bygge gater og byrom med kanter, buer, nivåer etc. Ved å velge holdbart materiale, som granitt, stein og betong, vil enkle grep kunne gi gode spots for skatere.

Tabell 4 viser en oversikt over områder som er foreslått i dialog med bydelene og skatemiljøet, samt forslag som er fremmet på bymiljøetatens nyhetsrom (nettside). Det understrekes at dette er en oversikt over foreslåtte anlegg, og ikke planlagte anlegg.

Tabell 4. Oversikt over foreslåtte anlegg / arealer for anlegg i Oslo (ikke uttømmende)

Anleggssted	Anleggstype/ elementer	Status
Voldsløkka uteanlegg	Må avklares	PIF 2013 – 2016
Haugenstua skatehall	KVU utarbeides i regi av bydel Stovner	
Olafiaplassen, Akerselva	Streetskateanlegg	PIF 2013 – 2016
Dyvekes bro	Må avklares	PIF 2013 – 2016
Sørenga bro	Må avklares	PIF 2013 – 2016
Øvre Foss	Må avklares	PIF 2013 - 2016
Filipstadbrygga	Må avklares	Foreslått
Innerst i Frognerkilen	Må avklares	Foreslått
Groruddalen	Må avklares	Foreslått
Tinkern park, Framnesveien, Skillebekk	Må avklares	Foreslått
Bøler	Garasjeanlegg, innendørs	Foreslått
Groruddalen, generelt	Må avklares	Foreslått
Linderud	Må avklares	Foreslått
Huk/Bygdø, ved parkeringsplassen	Må avklares	Foreslått
Grønn Åre, Bydel Bjerke	For skateboard og longboard	Foreslått
Huken pukkverk, Grorud	Skatepark	Foreslått
Lilloamarka arena	Skatepark	Foreslått
Humleby/ Romsås	Må avklares	Foreslått
Bydel St. Hanshaugen	Må avklares	Foreslått
Shoddyfabrikken, Grorud	Mulig innendørs skateanlegg	Foreslått
Sognsvann/ Kringsjå	Ikke avklart	Foreslått
Lambertseterveien / Langbølgen	Ønsker skateboardpark	Foreslått
Mortensrud	Ønsker skateboardpark	Foreslått
Deler av Korketrekkeren: Frognerseteren - Midtstuen	Utendørsanlegg longboard	Foreslått
Røa	Ønsker skateboardpark	Foreslått

PIF 2013 - 2016: Plan for idrett og friluftsliv i Oslo, handlingsprogrammet

Bymiljøetaten vil sette i gang arbeid med en konseptvalutredning (KVU) hvor man ser på ulike alternative plasseringer av skateanlegg. Det bør være fokus på kvalitet og funksjonalitet fremfor antall anlegg som etableres. I dette arbeidet vil det være naturlig å samarbeide med Utdanningsetaten om mulig plassering av anlegg i tilknytning til skoler. Dette skal også sees i sammenheng med den planlagte *«Behovsplan for idrett og friluftsliv»*

Bymiljøetaten vil også at det utvikles en nettbasert oversikt over skateanlegg og tilbud i Oslo, som vil utarbeides i tett dialog med skatemiljøet i byen.

Anbefalinger

I arbeidet for et bedre tilbud på skateanlegg skal Oslo ha spesielt fokus på de positive sidene ved anleggene og aktivitet som foregår i byen. Utvikling av nye anlegg skal skje ut fra medvirkning og tett dialog med skatemiljø og andre berørte. Når nye anlegg bygges skal det være fokus på funksjonalitet og kvalitet, fremfor kvantitet. Videre er det ønskelig at skateanleggene bidrar til å plassere Oslo på det nasjonale og det internasjonale «skatekartet». Det skal søkes samarbeid med andre kommuner og byer, nasjonalt og internasjonalt. Det skal være et mål at Oslo blir hovedstaden med de «kuleste spottene» og de gode anleggene.

Mål med oppfølging av skateplan i Oslo:

- Voldsløkka skatehall ferdig kvalitetssikret (KS2) i 2014.

- Prosjektering av Voldsløkka utendørsanlegg starter opp i 2014

- Det jobbes videre med å utrede nye Haugenstua skatehall (Områdeløftet Haugenstua, Groruddalssatningen).

- Det igangsettes i 2014 / 2015 et KVU - arbeid med å etablere 1 – 2 utendørs skateparker på minimum 2500 m^2. Innerste del av Frognerkilen og Filipstadbryggen skal vurderes som aktuelle alternativer. I samme KVU skal det utredes arealer som kan benyttes til permanente anlegg på minimum 1000 m^2. Målet på lengre sikt er å etablere 1 - 2 anlegg på minimum 2500 m^2 og minst 4 anlegg på minimum 1000 m^2.

- Bymiljøetaten foreslår å legge til rette for flere mindre anlegg og ta ulike byrom i bruk til mindre skateanlegg. Små investeringer kan frigjøre stor skateaktivitet.

- Det igangsettes en KVU for å finne et egnet område for å anlegge en løype for longboard i Oslo. Aktuelle områder som bør inngå i alternativanalysen er Korketrekkeren, Grefsenkollen, områder i bydel Bjerke og bydel Alna.

- Det utvikles en egen nettbasert oversikt over skateanlegg og tilbud i Oslo. Nettsiden ses i sammenheng med den planlagte *«Behovsplan for idrett og friluftsliv»* og utarbeides i tett dialog med skatemiljøet.

- Det settes i gang et kartleggingsarbeid for å få en oversikt over ledige haller, industrihaller, verkstedhaller etc. som i samarbeid med eiere kan utvikles eller transformeres til innendørs skatehallanlegg. Bymiljøetaten ønsker også å se på muligheten for å videreutvikle eksisterende «kunstige tak» for skateanlegg, som eksempelvis etablerte broer og/eller bygninger som gir muligheter for tørt utendørs helårsbruk.

- Det søkes i byutviklingssammenheng å legge til rette for nye skatespots gjennom bevisste materialvalg (granitt, betong etc.) og enkle tilpasninger i gater og det offentlige rom

Vedlegg: Skateanlegg og -aktivitet i Oslo

SKATEANLEGG OG AKTIVITET I OSLO

A_ ANLEGGSTYPER

1_ STREETANLEGG
2_ BOWLANLEGG
3_ FLOWANLEGG
4_ LONGBOARDANLEGG

B_MATERIALBRUK

C_KOSTNADSANSLAG

D_ EKSEMPLER

1_VOLLEBEKK SKATETORG
3_FILIPSTAD SKATEPARK
3_ KUBAPARK
4_ KORKETREKKERN LONGBOARDANLEGG

LINK LANDSKAP
30.09.2013

1_ STREETANLEGG

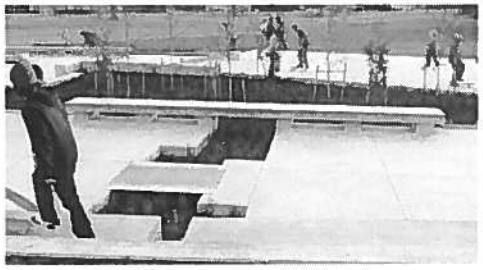

_MATERIALER & UTFORMING

I et streetanlegg benyttes det materialer som vanligvis brukes i offentlige anlegg: naturstein, betong, stål og tre. Dekket i et slikt anlegg bør være enhetlig uten for store fuger. Natursteinsbelegg, betongheller i store formater eller plasstøpt betong er å foretrekke. Kanter i anlegget bør utformes i naturstein (granitt) for best sliteevne. Ved bruk av betong kan stålbeslag benyttes for å hindre brekkasje i hjørnene. Treverk kan benyttes i større områder, men sittekanter i tre fliser seg fort.

_ELEMENTER

Et streetanlegg er et anlegg som tar plass i offentlige områder. Anlegget skal inneholde skatebare elementer trukket inn i urbane gater, torg og industrielle områder. Elementer skal være multifunksjonell og godt integrert med bymiljøet og derav ikke tre frem som et fremmed element.
I et streetanlegg benytter skateren trapper, rekkverk, kanter (benker, plantekasser), murer og ramper som landskap for sine triks. I tillegg kan dette også kombineres med tradisjonelle skateelementer som skateramper. Streetanlegg er ofte flate og skateren dytter fra med foten for å få fart. Derfor er det viktig i at det er satt av nok areal foran trapper, kanter og rekkverk til dette.

Det skal legge opp til god "flyt" i anlegget. Dette oppnås gjennom gode siktlinjer og flere elementer langs en strekning. Elementer skal ligge i retning med ganglinjene og ikke oppleves som barrierer for andre brukere.

Det er viktig å tenke på variasjon i størrelse på elementer for ulike mestringsnivå. Variasjon i høyde og lengde på trapper, rekkverk og kanter gjør et streetanlegg interesant for flere brukere. Denne typen anlegg skal være åpent og tilgjengelig for både skate og offentlig bruk. Anlegget bør ha belysning som reflekterer ønsket bruk av anlegget.

2_ BOWLANLEGG

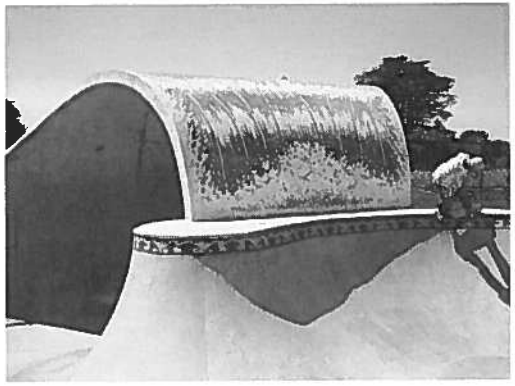

_MATERIALER & UTFORMING

I et bowlanlegg benyttes det det oftest finslipt betong. I kanter kan det benyttes naturstein eller stålrør. Overflale i et slikt anlegg skal være uten merkbare fuger og rister i bunn av bowlen må ha små åpninger.

_ELEMENTER

Bowlanlegg bygger på opplevelse av pool skating, altså skate i et tømt basseng. Skateren skal kunne bevege seg uten å ta foten av brettet og pumper fart i buene for å opprettholde et "run". Et run kan beskrives som perioden en skater holder seg på brettet fra skateren dropper ned i anlegget til skateren faller av brettet.

Det skal legges opp til ulike i mestringsnivå i et slikt anlegg. Det kan gjennomføres gjennom variasjon i høyde og krumminger på buer i anlegget. Det kan være hensiktsmessig å dele opp et slikt anlegg etter mestringsnivå, da farten i et bowlanlegg kan være stor og bevegelseslinjene hos utøverene kan være vanskelig å forutse.

Anlegget skal være åpent med innsyn for å hindre uønsket bruk av område.

3_ FLOWANLEGG

MATERIALER & UTFORMING

I et flowanlegg kan det benyttes en variasjon av forskjellige materialer: betong, asfalt, naturstein, stål og tre.
Dekket i et slikt anlegg kan varierere for å understreke bruken i anlegget. En god variasjon av materialer danner et anlegg med mange forskjellige kvaliteter for brukeren.

ELEMENTER

Et flowanlegg er en kombinasjon av street- og bowlanlegg med tradisjonell skateelementer som halfpipe, quarterpipe, fullpipes, bowls, pools, håndlister, og ulike typer skateramper. De skal legge opp til "flyt" der brukerer kan bevege seg i parken uten å dytte for mye egen fart. De kan bruke fart for å klare streetelementer som trapp, håndlister og kanter. Anlegget bygges primært til skate, men brukes også av BMX og inline skate.

Et flowanlegg må ha variasjon i elementer med tanke på at anlegget skal være for utøvere med forskjellig mestringsnivå.

Anlegget skal være åpent med innsyn for å hindre uønsket bruk av område.

4_ LONGBOARDANLEGG

_MATERIALER & UTFORMING

I et longboardanlegg er det kun fokus på veibanen sin horisontale og vertikale linjeføring. Det eneste elementet her er veibanen som skal være i finkornet asfalt. Det kan legges inn elementer som doserte svinger for å skape variasjon og for at utøver ikke mister for mye fart.

_ELEMENTER

Det finnes flere stiler av longboarding, men de fleste involere skating i nedoverbakke i høy fart. I hovedsak er longboarding inndelt i 3 kategorier:
- Slalom der man kjører sikk sakk gjennom hindringer i konkurranse for best mulig tid.
- Freeride der man skal gjør tricks i mellom partier med helning.
- Downhill der man kjører nedover raskest mulig fra start til mål.

Longboardanlegg skal tilrettelegge for dette på en asfaltert veibane, med lange strekninger med god fall for å få momentum og fart. En jevn asfaltert overflate er viktig, samt variasjon med store lange svinger og kort rask svinger. Bredden på longboardanlegg bør ha en minimumbredde på 4 m asfaltert flate og 0,5m veiskulder på hver side.

For å ivareta sikkerhet skal det være frisikt i korte svinger, samt større bredde på veibanen. Det skal tilrettelegges for bremsing i områder der man får høy fart eller i tilnærming til korte svinger. Dette kan være i form av veimerking, skilt, større bredde på veibanen, doserte svinger, samt myke barrierer.

B_MATERIALBRUK

_PLASSTØPT BETONG
Material til overflater og elementer alle typer skateboardanlegg (street-, bowl-, og flowanlegg) til skateelementer og overflater i anlegget. Foretrekkes på grunn av jevn overflate og fleksibelt utforming som gir spennende skatemuligheter. Lang holdbarhet og kan fargelegges / males. Levetid: 20-50 år

_PREFABRIKERT BETONG
Bruket begrenset til enkelt skateelementer i street- og flowanlegg (ramper, trapper). Begrenset utforming og lite mulighet for tilpasninger på stedet. Prefabrikerte betongelementer kan benyttes i kombinasjon med stål for å forlenge levbarhet. Ikke jevn i overganger. Brukes i midlertidig anlegg og anlegg på overflate. Levetid: 10-20 år

_PREFABRIKERT STÅL OG METAL
Bruket begrenset til enkelt skateelementer i street- og flowanlegg (ramper, trapper). Begrenset utforming og lite mulighet for tilpasninger på stedet. Levetid: 10-20 år

_TEGL OG STEIN
Bruket begrenset til enkelt skateelementer i street- og flowanlegg (ramper, trapper). Skaper variasjon i anlegget.
Kan brukes som kant i bowl- og flowanlegg. Levetid: 20-50år

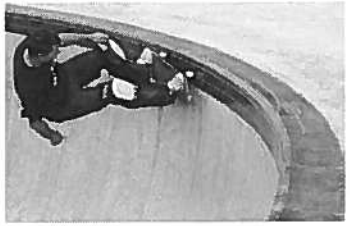

_STÅLKANT
Rustfritt stål montert på kanter til alle typer skateelementer som skateelement. Gir lengre holdbarhet til materialet. Levetid: 10-20 år

_TRE
Skateelementer laget i trematerialer. Dette er ofte trekonstruksjoner dekket med finerplater. Best for innendørs- og midlertidige anlegg. Levetid: 5-10 år

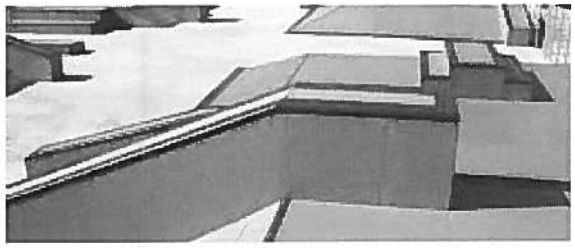
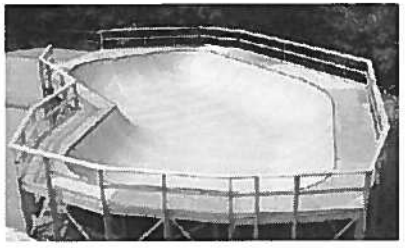

C_KOSTNADSANSLAG

PLASSTØPT BETONG ANLEGG
2500 m2
inkl utførelse og prosjetkering

25 000 000,- eks mva

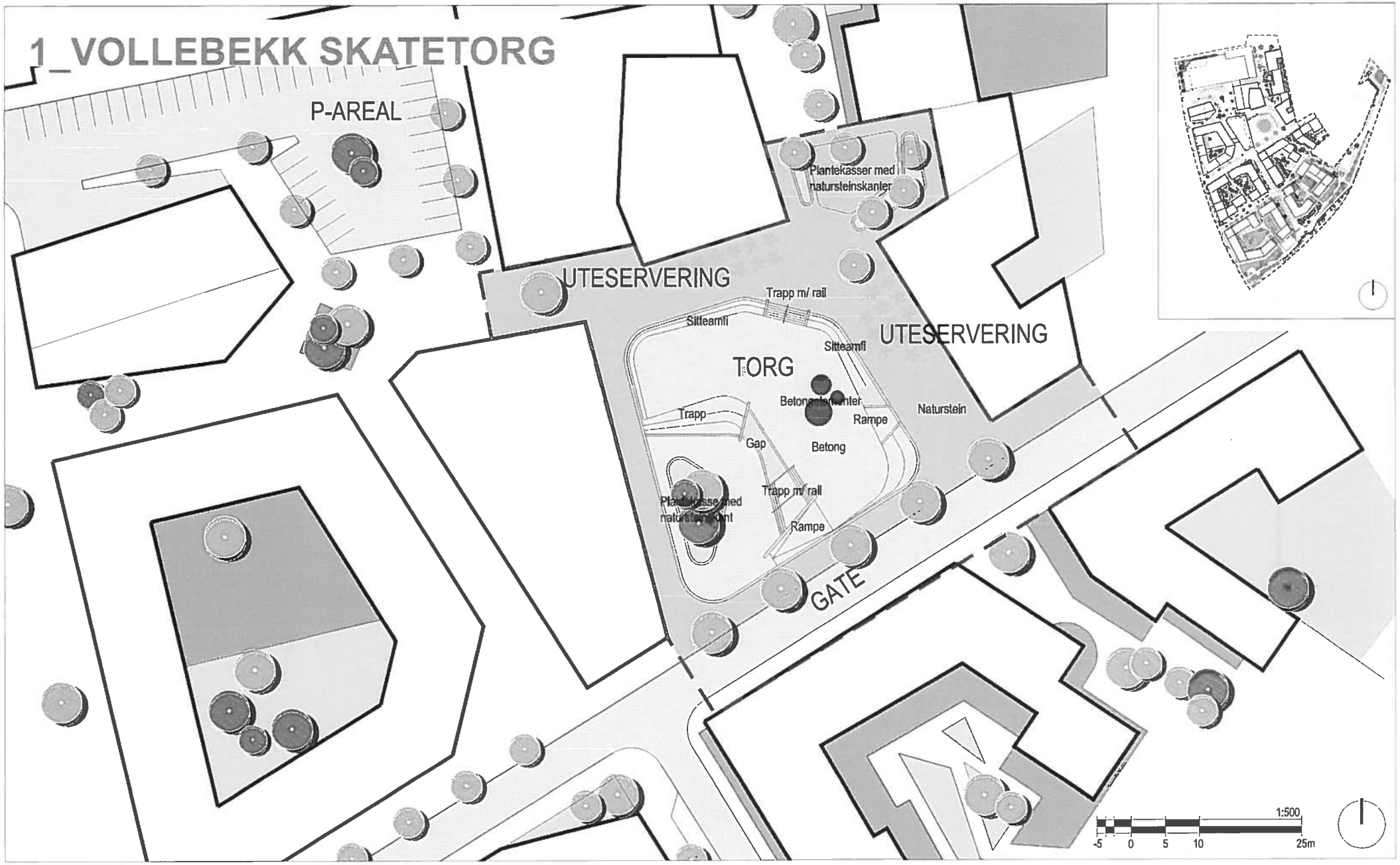

LINKLANDSKAP

www.linklandskap.no

OSLO BYMILJØETATEN | BISTAND TIL PLAN FOR SKATEANLEGG OG AKTIVITET I OSLO | VOLLEBEKK - URBAN STREET SKATEANLEGG | Tegningsnr L-001

Oppdragsnr 61493 | Målestokk 1:500 | Dato 30.09.13 | Tegnet HLJ | Kontr OR | Ansv OR | Rev -

D_ EKSEMPLER

1_VOLLEBEKK SKATETORG

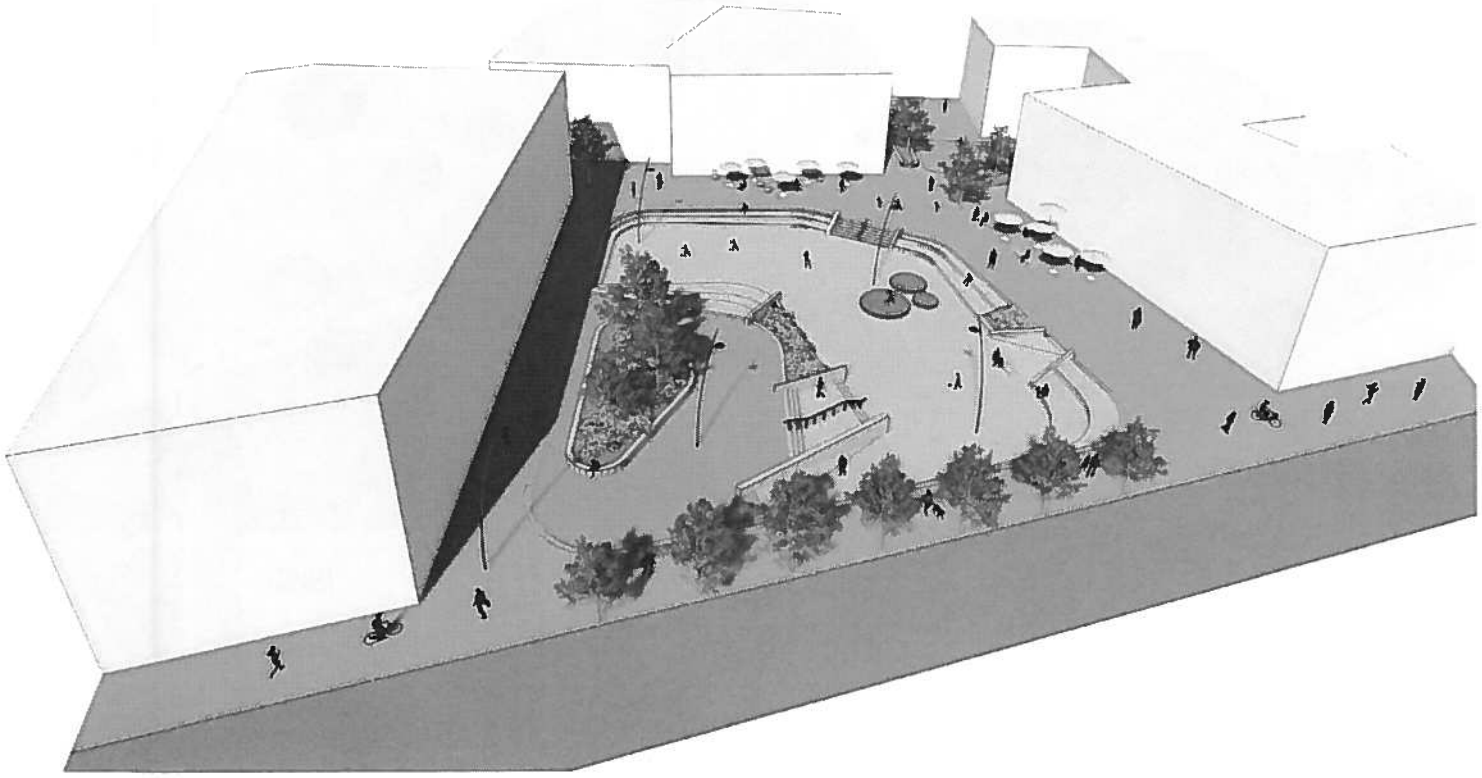

Nattsituasjon

Trapper med kanter

Torg med skateelementer

Vollebekk torg er tegnet som et streetanlegg blender med et urbant miljø, nemlig en torgsituasjon. Omkransende bygg er tiltenkt funksjon som næringslokaler i 1.etasje. Dette vil gi liv langs fasadene med uteserveringer, butikker og kontor for servicetjenester.
Torget er inndelt i 2 hovednivåer som skaper gode forhold for bruk av rullebrett, sykkel, rulleskøyter og sparkesykkel. Nedtrappingen til det nedre torget skjer gjennom trapper og ramper som varierer i lengde og bredde. I tillegg er det lagt inn kanter og rails som med forskjellig mestringsnivå i høyde og lengde. Det er i planen lagt inn plantekasser i naturstein og betongelementer som er gode for bruk for rullebrett.

2_FILIPSTAD SKATEPARK

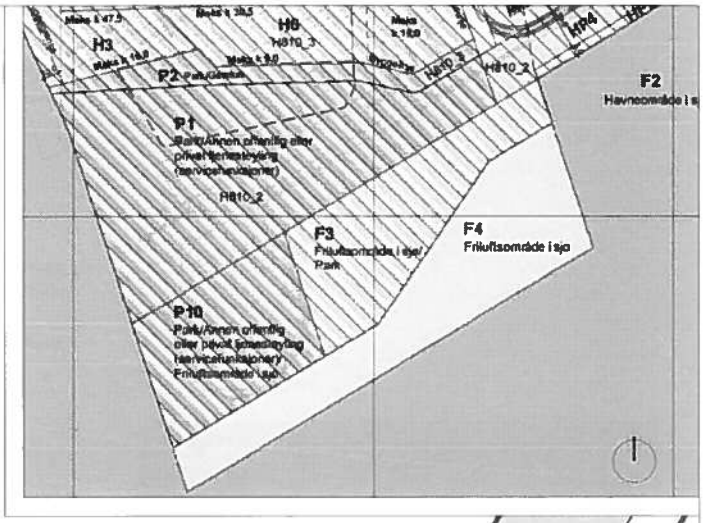

HOTELL/
KONTOR

MØTEPLASS/
TORG

AMFI

FLOW - /
BOWLANLEGG

STREET SKATE

GATETUN

BOLIG / KONTOR/
OFFENTLIG

STREET SKATE /
BOWLANLEGG
FOR BARN

UNDERVISNING/
IDRETT

PARK

1:500
-5 0 5 10 25m

LINKLANDSKAP

www.linklandskap.no

OSLO BYMILJØETATEN | BISTAND TIL PLAN FOR SKATEANLEGG OG AKTIVITET I OSLO | FILIPSTAD - STORT SKATEANLEGG | Tegningsnr L-002

Oppdragsnr 61493 | Målestokk 1:500 (A3) | Dato 30.09.13 | Tegnet SR | Kontr OR | Ansv OR | Rev -

2_FILIPSTAD SKATEPARK

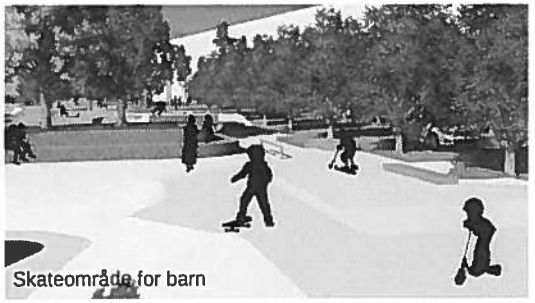

Skateområde for barn

Større bowl- og flowanlegg mellom park og torg

Skateanlegget på Filipstad er et stort skateanlegg integret i park og urbane rom i Filipstad. Anlegget tilbyr diverse skatetyper, med streetskate elementer i en sone langs gatetun og bowl- og flowelementer i et sammenhengende område. Det er i tillegg lagt opp til bruk av barn med mindre utfordrende elementer i nærhet til område regulert til undervisning. Amfiet skaper en naturlig overgang fra torget til skateanlegg. Anlegget er åpen for å skape en trygg og tilgjengelig plass for alle. Det skal brukes materialier med lang holdbarhelt, hovedsakelig plasstøpt betong, naturstein. Det kan brukes asfalt og betong på overflater i streetanlegg. Innslag av vegetasjon bidrar til et myk og parkmessig preg. Anlegget skal holdes mest mulig åpen for å skape et trygg plass som er tilgjengelig for alle.

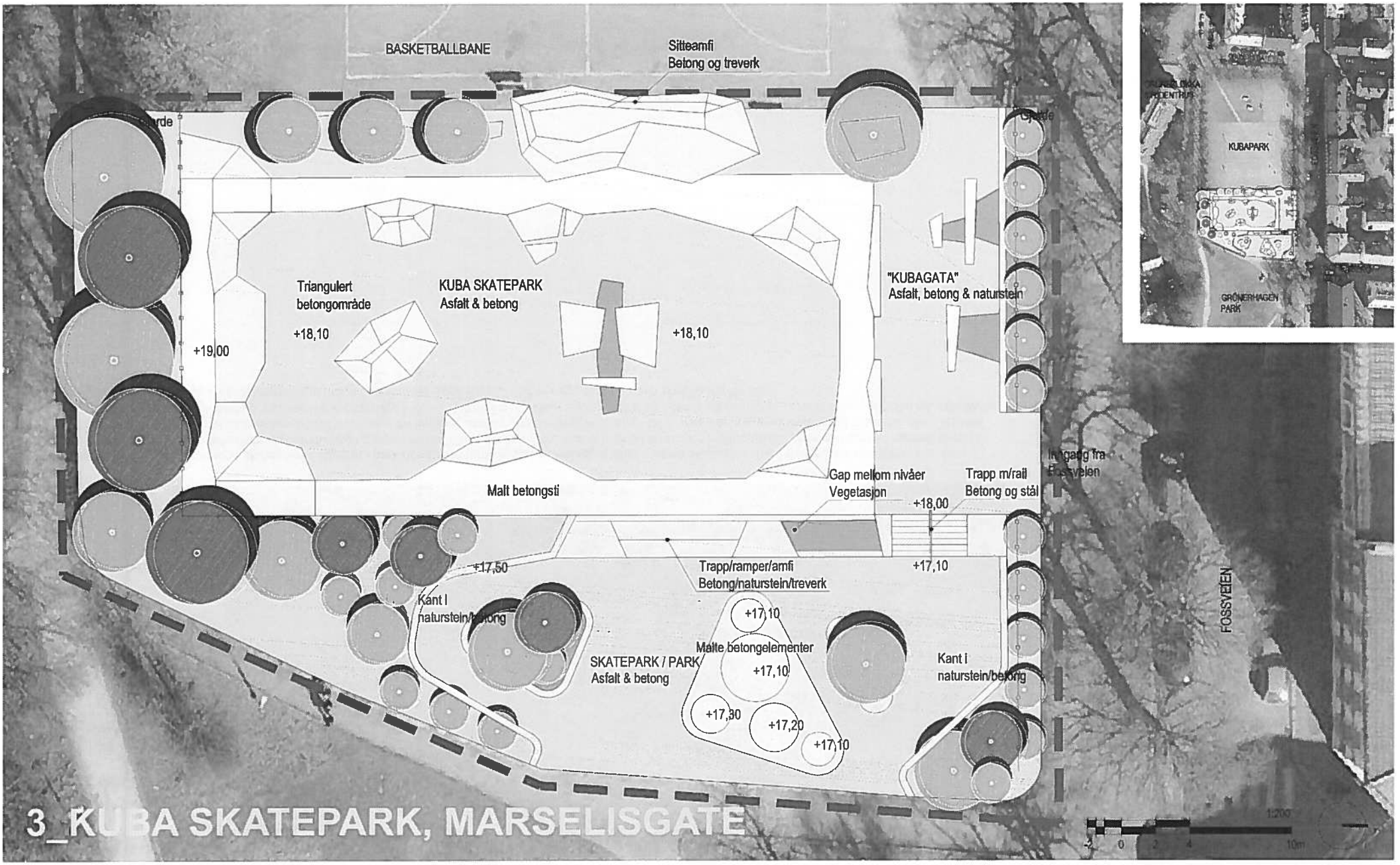

LINK LANDSKAP

www.linklandskap.no

OSLO BYMILJØETATEN | BISTAND TIL PLAN FOR SKATEANLEGG OG AKTIVITET I OSLO | MARSELISGATE - SKATEANLEGG | Tegningsnr L-003

Oppdragsnr 61493 | Målestokk 1:200 (A3) | Dato 30.09.13 | Tegnet HLJ | Kontr OR | Ansv OR | Rev -

Sitteamfi med malt betongsti

Avslutning av "Kubagata" med trapp og kanter

Nedre del av skatepark/park

Marselisgate ligger i den populære bydelen Grünerløkka og grenser til parkdraget Grünerhagen i sør, studentsiloene i vest, det eksisterende aktivitetsområdet Kuba parken i nord og bygårder i Fossveien i øst.

Skateparkens plassering er derfor viktig å se i sammenheng med de eksisterende omgivelsene. Kubaparken er i dag et mye brukt område med basketballbaner, fotballbane og bordtennisbord. I tillegg brukes grøntdraget i sør mye om sommeren og må derfor flettes inn i utformingen.

Kuba skatepark er tegnet som et anlegg over 2 nivåer og har en utforming som gir flere muligheter enn kun å være et avgrenset areal mot omgivelsene. På det øverste nivået (kote +18,00) er det lagt inn et flatt areal med en skatepark i betong og asfalt. Det er her lagt inn triangulerte betong elementer som kan benyttes for triksing og for å skape fart. En gul betongsti avgrenser området og skaper en rundløype med innslag av forskjellige skateelementer. I nord er det lagt inn et sitteamfi i betong og tre som skiller skateparken fra eksisterende basketbane. Mot Fossveien er det lagt inn en skategate "Kubagata" som fungerer som en linjær forbindelse gjennom parken med variasjon av skateelementer i utforming og materialbruk.

Den nedre delen av parken (kote +17,00) er utformet som en skatepark med flere parkelementer og åpner opp for bruk både med og uten skatere. Utformingen åpner opp det i dag innestengte området og inviterer befolkningen inn i en ny spennende aktivitetspark.

4_KORKETREKKERN LONGBOARDANLEGG

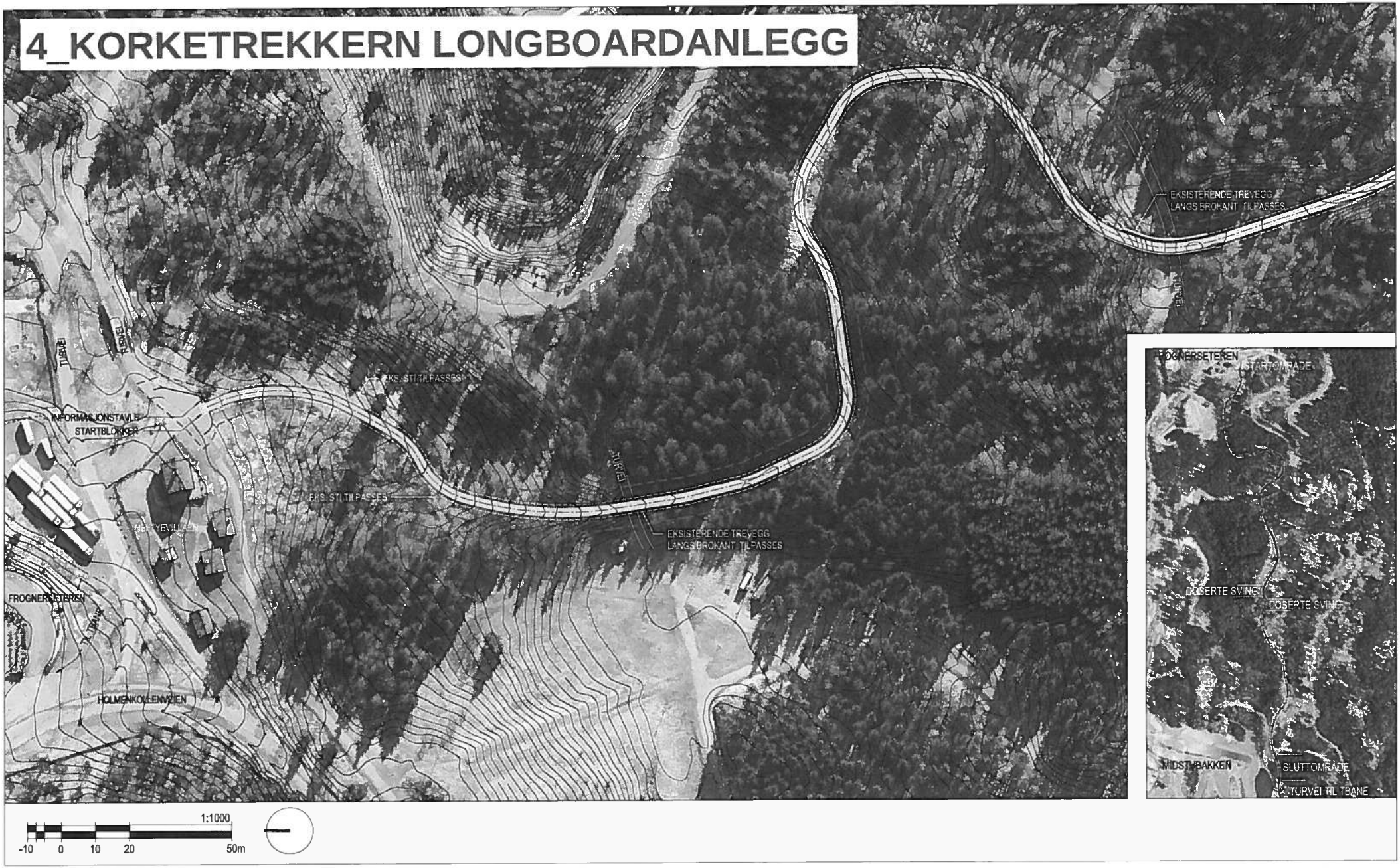

LINK LANDSKAP

www.linklandskap.no

OSLO BYMILJØETATEN | BISTAND TIL PLAN FOR SKATEANLEGG OG AKTIVITET I OSLO | KORKETREKKERN - LONGBOARDANLEGG | Tegningsnr L-004

Oppdragsnr 61493 | Målestokk 1:1000 (A3) | Dato 30.09.13 | Tegnet SR | Kontr OR | Ansv OR | Rev -

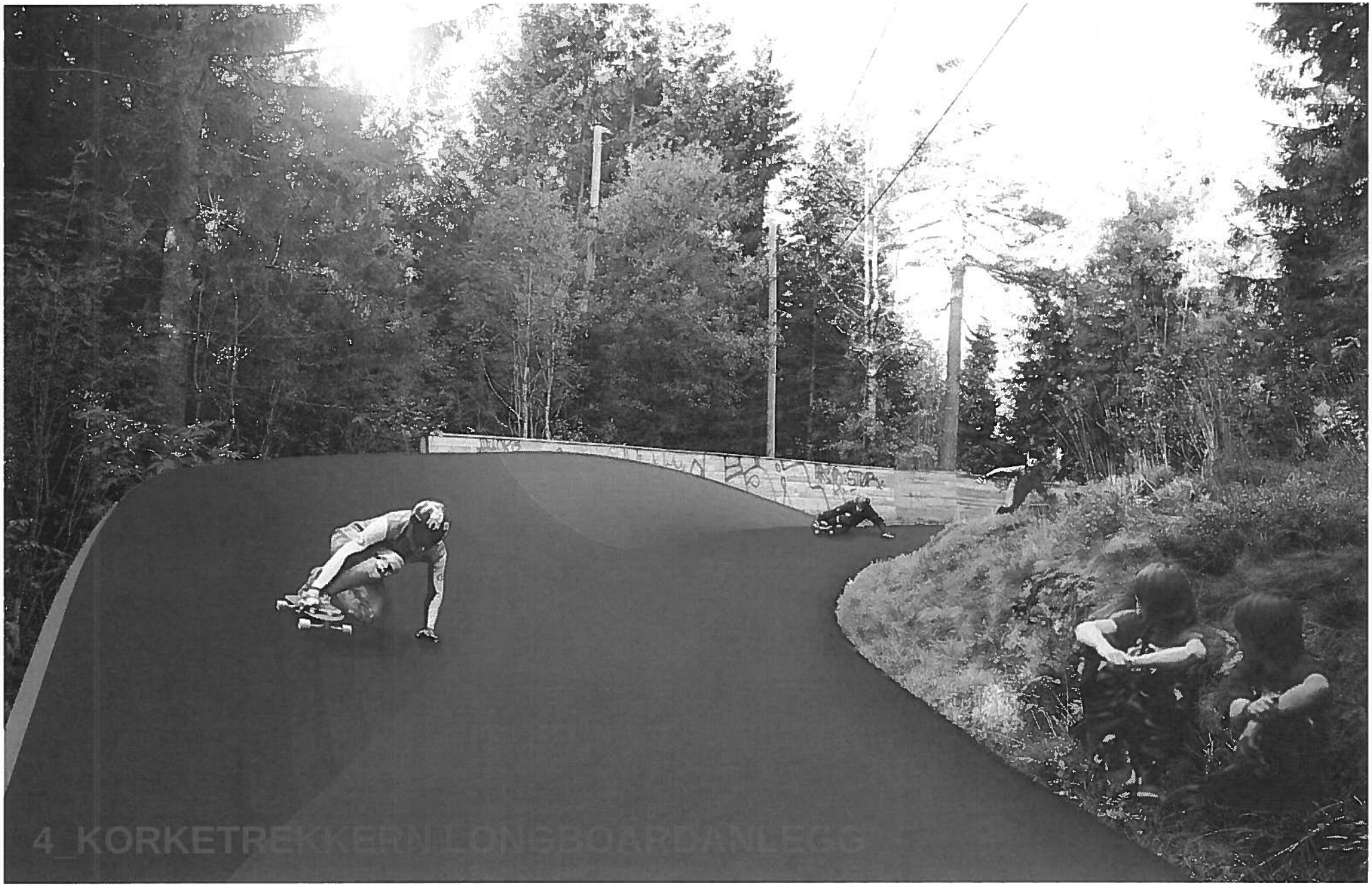

Asfaltert sti i 4 meter bredde i ca 1500 meter, med startområde ved Frognerseteren og sluttområde ved Midstuen. Stien blir lagt på eksisterende korketrekkern sti som har et bredde av ca 3,0 - 3,5 meter i dag. Utvidelse fra eksisterende sti skal legges med jevn linjeføring og kan utvides på utsiden for å overdrive svinger. Det skal legges en skulder på sidene i 0,5 meter. Sikkerhetsgjerde må forbedres eller anlegges der stien er langs bratte skråninger. Det må i tillegg anlegges diverse sikkerhetstiltak som beskrevet i beskrivelse av anleggstype.
Perspektivet viser en sving dosering.